

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CXLIV. Donatio facta per Patrem filio in contractu matrimonii, vtrum debeat imputari per nepotes in legitimam aui, si succedant tanquam liberi, vel tanquam hæredes: Et quando dicatur jus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

SUMMARIVM.

- 1 *Imputatio in legitimam dotis, & donationis per patrem facta filio contemplatione matrimonii, iisdem regulis deciduntur.*
- 2 *Quando liberi succedunt tanquam liberi, tenentur dotem imputare in legitimam avi; si verò tanquam heredes, non tenentur imputare.*
- 3 *Idem dicendum de donatione facta contemplatione matrimonii, quia si succedatur jure hereditario, non erit locus imputationi.*
- 4 *Per donationem factam à patre contemplatione matrimonii, videtur jus quæsitum liberis illius matrimonii.*
- 5 *Verum est, jus quæsitum fuisse liberis tanquam heredibus per donationem factam contemplatione matrimonii.*
- 6 *Ius quæsitum non est liberis tanquam liberis, nisi illorum mentio facta fuerit in parte dispositiva.*
- 7 *Explicatur decisio Rote 127. parte 6. recentior.*
- 8 *Donatio per patrem facta filio contemplatione matrimonii, est transitoria ad quoscunque heredes.*
- 9 *Emancipatio facit, ut donatio facta filio non sit supposita imputationi.*
- 10 *Ampliat ut procedat etiam si emancipatio supervenerit post donationem.*
- 11 *Nepotes hoc casu non imputant, quamvis cum patris concurrant.*

Dubitatur utrum nepotes ex filio prædefuncto, teneantur imputare in legitimam avi summam 9000. librarum eidem filio contemplatione matrimonii donatam.

Omnia variis Doctorum controversis, dico in primis, omnes Doctores qui super hac questione copiose scripserunt, eodem jure & sub iisdem ferè principiis tractasse materiam imputationis dotis, & donationis per patrem factæ in contractu matrimonii. Et in effectu, in utroque casu eadem militant rationes: ut videre est ex notatis per Paul. de Montepic. in l. in quartam, n. 239. ff. ad leg. falcid. Ruin. ibid. n. 37. & seqq. Berengar. Fernand. art. 3. num. 99. alias in art. 3. cap. 3. num. 20. fol. 255. Jacob. Cancer. lib. 1. var. resol. cap. 3. de legitima, n. 62.

Secundò dico, quod sicut in dote, ita & in donatione paterna hæc adhibenda est distinctio, quod si filia dicti donatarii donationem seu dictam summam 9000. librarum patri suo donatam assequatur tanquam filia, tenebuntur donationem illam imputare in legitimam avitam; si verò tanquam heredes patris, non erit imputationi locus. Ratio differentie est, quia quando liberi succedunt in bonis donatis uti liberi, tunc bona illa ad ipsos deveniunt ex dispositione & substantia avi; & idè tenentur imputare: sed quando veniunt uti heredes & patris donatarii, succedunt tanquam quilibet extraneus, nec dicuntur habere bona illa ab avo, sed ab ipsorum patre, & per consequens non est locus imputationi. Hanc distinctionem amplectuntur generaliter Doctores in dote constituta à patre, ut tradit Thesaur. decis. 237. num. 3. versic. quinimo, Rot. decis. 329. num. 2. & 3. part. 5. recent. Marin. quotid. resol. cap. 251. num. 2. Duran. decis. 231. numero 7. † Quod eadem ratione locum habere debet in donatione facta per patrem filio, quia jus per eam acquiritur liberis tanquam heredibus regulariter: unde quia succedunt tanquam extranei, non imputant hujusmodi

Matthæus: atqui consilium illud Oldradi 21. procedit dumtaxat quando conditio primo gradui adjecta fuit, non secundo; si in secundo gradu adjecta fuerit alia diversa conditio: Et idè substitutiones illæ, secunda nempe, vel tertia, quamvis ex defectu conditionis caducata, non impediunt quin locus sit tertiæ, quartæ, & sequentibus, quia caducata secunda, vel tertia substitutione fideicommissaria, onus restitutionis fideicommissi remanet semper apud institutum, vel substitutum heredem effectum; quia substitutus substituto est etiam substitutus heredi, & primo substituto; & idè sufficit extitisse conditionem sub qua vocatus fuit primus gradus, quamvis deficiat conditio ulteriori gradui adjecta: ut copiosè comprobatur Gabriel consil. 117. per tot. vol. 1. Peregr. de fideicommiss. art. 15. num. 29. Fufar. de substit. quest. 456. num. 15. fol. 566.

13 Ex quibus concluditur, non solum liberos Domini Bernardini vocatos esse ad dictum fideicommissum, sed etiam illis competere jus impediendi alienationem & distractionem bonorum dicto fideicommissi suppositorum adversus creditores paternos: quia alienatione facta contra expressam testatoris prohibitionem, statim substitutus agere potest, non expectata morte heredis gravari, quia tunc statim dicitur evenisse casus fideicommissi: ut tradunt DD. & præsertim Castrenf. in l. filiusfamilias, §. Divi, ff. de legat. 1. Odd. de prohibit. alienat. q. 11. num. 16. Dominus Argel. de acquir. posses. quest. 8. art. 27. n. 7. & in nova impressione, n. 25.

14 Imò etiam adversus creditores fideicommittentis dicti substituti possunt se opponere, ad impediendam distractionem, cum agatur de fideicommissario particulari, qui non tenetur solvere debita Testatoris, sed ea solvi debent per heredem universalem: Peregr. de fideicommiss. art. 40. num. 24. D. Bell. consil. 182. num. 13. præsertim cum hodie dicti liberi substituti possideant, & illis facta sit restitutio fideicommissi; & sic sunt tertii possessores, contra quos certum est non posse procedi via executiva.

15 Præmissa autem multò fortius locum habent quoad bona sita in Gallia, ubi facilius receditur à consilio Oldradi 21. ex æquitate, ne videlicet testator propriæ descendentiæ alienas successiones prætulisse videatur; prout alias consului super testamento Nobilis Matthæi Diez, cum causa in Senatu Gratianopolitano decidenda esset, ex Cujac. consil. 51. Et ita judicavit Senatus Tolosanensis apud Maynard. lib. 8. c. 91. qui tamen videndus erit lib. 5. cap. 74. Et idem fuit decisum in Senatu Parisiensi, teste Carond. lib. 7. resp. 61.

CAPUT CXLIV.

Donatio facta per patrem filio in contractu matrimonii, utrum debeat imputari per nepotes in legitimam avi, si succedant tanquam liberi, vel tanquam heredes. Et quando dicatur jus quæsitum liberis uti heredibus, aut uti liberis. Quid dicendum sit, si filius fuerit emancipatus. Et quid statuendum sit, si emancipatio facta fuerit post donationem contemplatione matrimonii factam:

huiusmodi donationem in legitimam, sibi mortuo patre debitam super bonis avi: ut tradit Cancr. lib. var. resol. c. 3. de legitima, n. 62. ubi bene explicat: Paul. de Montepic. l. in quartam, n. 239. dicens ita tenendum esse, quamvis Doctores nonnulli magnæ autoritatis aliter sentiant.

Igitur tertio loco videndum est, utrum donatio, de qua agitur, fuerit transmissa ad liberos dicti donatarii tanquam liberos, an tanquam hæredes?

4 Videretur quod tanquam ad liberos, juxta decisionem punctualem Rotæ Romanæ 127. part. 6. recent. ubi reprobatum contraria Surdi sententia decis. 322.

5 Sed verius est, in casu proposito, jus fuisse quæsitum liberis tanquam hæredibus: Primò, quia in dubio præsumendum est stipulationem factam fuisse pro filiis tanquam hæredibus, cum stipulatio ista sit utilior patri, & liberis: Mart. consil. 72. n. 9. & 10. Peregr. de fideicom. art. 3. n. 15.

6 Secundò, quia donatio facta fuit filio ipsi propter dilectionem patris erga eundem, nec Suorum mentio facta fuit in parte dispositiva contractus, sed in parte executiva. Ad hoc enim ut jus liberis fuerit quæsitum uti liberis, oportet dispositionem conferri æquè principaliter in patrem & liberos, nec satis est quod verba executiva dirigantur ad ipsos: Lond. Bell. consil. 43. n. 8. & consil. 44. n. 1. & seqq. & consil. 209. n. 19.

7 Et hæc ratio satisfacit ad dictam decisionem Rotæ Romanæ 127. p. 6. recent. quia ibi donatio æquè principaliter & dispositivè facta erat patri & filiis contemplatione matrimonii. Quod in casu proposito non ita se habet. Faciunt tradita per Thesaur. jun. lib. 2. quest. forens. 95. n. 18.

8 Unde non immeritò donationes contemplatione certi matrimonii factas transire ad quoscunque etiam extraneos hæredes, tradunt Guido Pap. decis. 147. & post ipsum Pascal. de patr. potest. part. 2. cap. 4. num. 38. & bene Navar. lib. 1. quest. forens. 83. num. 9. Thesaur. jun. lib. 4. quest. for. 2. Intelligendo tamen juxta per nos notata c. 102. n. 10. & cap. 168. num. 15. & sequentibus.

9 Et supradicta multò magis procedunt, stante emancipatione dicti filii, quæ facit ut bona per patrem ipsi donata deveniant ad liberos tanquam extraneos, & non imputentur per ipsos in legitimam, sibi mortuo patre debitam super bonis avi: ut docet Mangil. in tract. de imput. quest. 18. n. 33. Thesaur. decis. 237. num. 14.

Neque obstat quod tempore donationis filius fuerit constitutus sub patria potestate.

10 Quia sufficit quod emancipatio postea facta fuerit, ad hoc ut liberi eximantur ab imputatione: Grass. in §. legitima, quest. 24. num. 8. quem sequitur Mangil. d. quest. 18. num. 44.

Non obstat etiam, quod postea pater in eodem contractu mandaverit alias summas per eum donatas, liberas esse ab omni imputatione dicto filio donatario, & suis; & per consequens tacite voluisse alias summas donatas imputari.

11 Quia, quidquid sit de hoc argumento & ejus efficacia, si bene verba donationis attendantur, potius arguunt contrarium. Siquidem non fuit dictum quod alias summe essent immunes à collatione nepotum, sed solum immanitas restricta est ad personam filii: ibi, *aux droits que ledit fils & donataire a, & aura à l'advenir*, quia legitima & jura filii, non sunt legitima vel jura nepotum; debentur enim nepotibus jure proprio post mortem patris super bonis avi, quamvis nepotes cum patris concurrant, ut receptius testatur Thesaur. in ult. addit. ad decis.

237. lit. C. Merlin. de legit. lib. 1. tit. 2. quest. 1. c. 1. & lib. 2. tit. 2. quest. 2. n. 24. & 25.

CAPUT CXLV.

Quando filix dos fuit constituta intra conditionem solvenda, qua durante, intercessit dotis promissum fuit ad rationem sex pro quolibet centenatio, usque ad tempus seu ad conditionem præfixam; utroque luto matrimonio cum non possit dotem exigere, potest petere interesse contractum absque suspitione usurariae pravitatis. Maximè quando filix dos debetur loco legitimæ. In donatione bonorum liberorum ab omnibus debitis hæreditariis, utrum legitimæ comprehendatur.

S V M M A R I V M.

- 1 Fructus dotis non debentur soluto matrimonio, cessante onera matrimonii.
- 2 Si supersint liberi, fructus dotis debentur matri.
- 3 In hac questione contraria dantur Rotæ Romanæ decisiones, sed verior videtur sententia Danti Senatoris Leotardi.
- 4 Fructus dotis debentur uxori soluto matrimonio, quando ipsa fuit impedimentum capitis.
- 5 In materia interesse dotis in soluto, debet fieri differentia inter hæredes matris, & filii, qui dotem promissit.
- 6 Quando legatarius non potest exigere summatum, potest convenire de certo intercessu.
- 7 Quando Legatarius prohibetur exigere summa principalem, & interim illi legatarius summa nua, dicitur constitutus annuus redditus testamento legari potest.
- 8 Quando agitur de dote qua successit in loco legitimæ, fructus illius etiam soluti matrimonio uxori debentur.
- 9 Usura non potest considerari, ubi non additur verum, nec palliatum.
- 10 Creditores, & legitimarii debent actionem per rigere contra verum hæredem, non contra tra cessionarium, vel employem hereditatis.
- 11 Legitima coarctatur appellacione successum datariorum.
- 12 Qui donavit bona, francs de toutes charges hæreditaires, censetur illa eximere a præstatione legitimarum.
- 13 Legitima est as alienum, & loco arri dicitur trahitur.

AVia materna una cum patre & matre illi illi dotem, & pro ea futuro ejus marito constituta sex millium scutorum, solvendum videlicet in pecunia numerata, vel annuis censibus; reddenda verò, nempe 2000. scuta post obitum constituentium, pro qua tenebuntur in solidum vere pensionem annuam ad rationem sex pro quolibet centenatio; residuos autem mille annos post obitum dictæ matris absque aliquo intercessu, pendente vita ejusdem matris.

Deinde in contractu donationis causa mortis præfixa per dictam filiam; inter cetera, ipsa, & omnes sui liberi, & liberorum liberi decedentes